

Parlamentul
Republicii Moldova

[nr. _____]

[31 decembrie 2020]

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
strada Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău, MD 2004, Republica Moldova**

SUPLIMENT LA SESIZARE

prezentat în conformitate cu articolul 31 din Codul Jurisdicției Constituționale
nr.502/1995 (sesizarea nr. 220a/2020)

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 662-222a
"31" decembrie 2020

I. AUTORII SESIZĂRII

1. Pavel FILIP, Alexandru JIZDAN, Monica BABUC, Ghenadie BUZA, Igor VREMEA
2. Deputați în Parlamentul Republicii Moldova
3. Bd. Ștefan cel Mare 105

II. Obiectul sesizării

Obiectul prezentei sesizări suplimentare îl reprezintă prevederile art. I pct. 3, din Legea nr. 240 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 360-371, art. 309)

La data de 28 decembrie 2020, Deputații Pavel Filip, Alexandru Jizdan, Monica Babuc, Ghenadie Buza, Igor Vredea s-a depus sesizarea înregistrată la Secretariatul Curții Constituționale cu nr. 222a. Prin sesizarea depusă, autorii au solicitat înaltei Curți să exercite controlul constituționalității în privința Legii nr. 236 din 16.12.2020 pentru modificarea unor acte normative și a Legii nr. 240 din 16.12.2020 pentru modificarea unor acte normative. Totodată, autorii au solicitat suspendarea acțiunii legilor contestate până la soluționarea în fond a cauzei. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 161 din 29 decembrie 2020, Curtea Constituțională a respins cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 236 din 16.12.2020 pentru modificarea unor acte normative și a Legii nr. 240 din 16.12.2020 pentru modificarea unor acte normative, menționând că autorii nu au argumentat cererea de suspendare a Legilor contestate, în particular, nu au demonstrat că nesuspendarea acțiunii Legilor contestate ar fi de natură să provoace „eventuale prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării Legilor contestate”.

Întru prezentarea argumentelor de rigoare care confirmă că nesuspendarea Legilor contestate poate provoca unele consecințe negative iminente și ireparabile pentru domeniul farmaceutic care în consecință va afecta sănătatea cetățenilor, prezentăm suplimentul la sesizarea nr. 222a din 28.12.2020.

III. Argumente suplimentare

Legea nr. 240 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 360-371, art. 309) indică la Art.III alin.(1): „Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la

publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția **art. I pct. 3, care se va pune în aplicare de la 1 ianuarie 2021.**”

Art.I pct.3, care se va pune în aplicare de la 1.01.2021, prevede modificarea art.6¹ din Legea nr. 1409/1997 cu privire la medicamente, după cum urmează:

„3. Articolul 6¹:

la alineatul (2), după cuvintele „prețurile de producător” se introduce textul „ , precum și prețurile maximale cu care pot fi acestea comercializate de către distribuitorii angro și farmacii, stabilite în baza prețului de producător declarat și aprobat”;

articolul se completează cu alineatele (2³) și (2⁴) cu următorul cuprins:

„(2³) Prețul medicamentelor OTC și al medicamentelor preparate în farmacii ex tempore se stabilește și se modifică în mod liber.

(2⁴) Prin derogare de la alin. (2³), **sunt supuse aprobării prețurile medicamentelor OTC care se prescriu și se eliberează pe bază de prescripție medicală**, se regăsesc în lista denumirilor comune internaționale compensate și sunt achitate parțial sau integral de către Compania Națională de Asigurări în Medicină.”

la alineatul (4), **textul „fără taxe (ex works)” se substituie cu textul „CIP (Carriage and Insurance Paid to – transport și asigurare plătite până la [locul de destinație convenit])”.**

Alineatele (2³) și (2⁴) din art. 6¹ au fost incluse în urma acceptării de către Parlament în ședința din 16 decembrie 2020 a amendamentului deputatului S. Sârbu (SS nr. 106 din 10 decembrie 2020), în lipsa avizului obligatoriu al Guvernului.

Prevederile art. 6¹ alin. (2³) și alin. (2⁴) presupun **liberalizarea de la 1.01.2021 a prețurilor la medicamente, în speță a celor OTC¹**, cu excepția celor care se prescriu și se eliberează pe bază de prescripție medicală (rețetă). În principiu e vorba de stabilirea liberă a prețurilor la medicamentele comercializate fără rețetă, fără a ține cont de limitele adaosurilor comerciale la medicamente prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică.²

¹ Un medicament OTC (Over the Counter) este un produs medicamentos care se poate elibera fără prescripție medicală (fără rețetă).

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115108&lang=ro#

Mai mult decât atât, și modificarea alineatului (4) de la art.6¹ din Legea nr. 1409/1997 cu privire la medicamente, inclusă în același pct.3 a Art.I din Legea nr.240/2020, cu punere în aplicare de la 1 ianuarie 2020, are impact major asupra prețurilor la medicamente. De astă dată e vorba de **prețul la medicamentele generice**³, care reprezintă 97% din medicamentele înregistrate în Republica Moldova. În prezent prețul medicamentului generic nu poate depăși 75% din prețul medicamentului de referință (original) *fără taxe (ex works)*, iar în noua redacție se va raporta la prețul de referință *CIP*, care e substanțial mai mare, incluzând transportul și asigurarea mărfii.⁴

Ținem să accentuăm, că modificările operate prin Art. I pct. 3 al Legii nr. 240/2020, descrise supra, și care se vor aplica începând cu 1 ianuarie 2021, **sunt de natură să provoace o scumpire inevitabilă a prețului la marea majoritate a medicamentelor** de pe piața farmaceutică a Republicii Moldova. Medicamentele OTC (eliberate fără rețetă) reprezintă 1144 de denumiri comerciale⁵, sau circa 40% din totalul medicamentelor înregistrate în Catalogul național de prețuri, iar medicamentele generice – peste 97% din același catalog.

Scumpirea a mii de medicamente, aplicarea necontrolată a prețurilor pentru acestea, începând cu 01.01.2021, va spori plățile din buzunarul cetățenilor, **creștând ponderea și așa impresionantă a cheltuielilor catastrofale pentru sănătate.**

Incidența cheltuielilor catastrofale pentru sănătate⁶ în Republica Moldova este cea mai înaltă în regiunea europeană a Organizației Mondiale a Sănătății. Conform unui studiu recent al Organizației Mondiale a Sănătății⁷, **medicamentele pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu sunt cel mai mare determinant al cheltuielilor catastrofale** pentru serviciile

³ Un medicament generic este un tip de medicament care reprezintă echivalentul farmaceutic al produsului farmaceutic original. Medicamentele generice pot fi echivalente în dozaj, metodă de administrare, calitate, performanță sau acțiune farmaceutică, proprietate cunoscută sub denumirea de bioechivalență

⁴ Conform definițiilor Incoterms 2020: CIP (Carriage and Insurance Paid to – transport și asigurare plătite de vânzător până la locul de destinație convenit); EXW (Ex Works – franco fabrică) – produsul se transferă cumpărătorului la poarta fabricii vânzătorului.

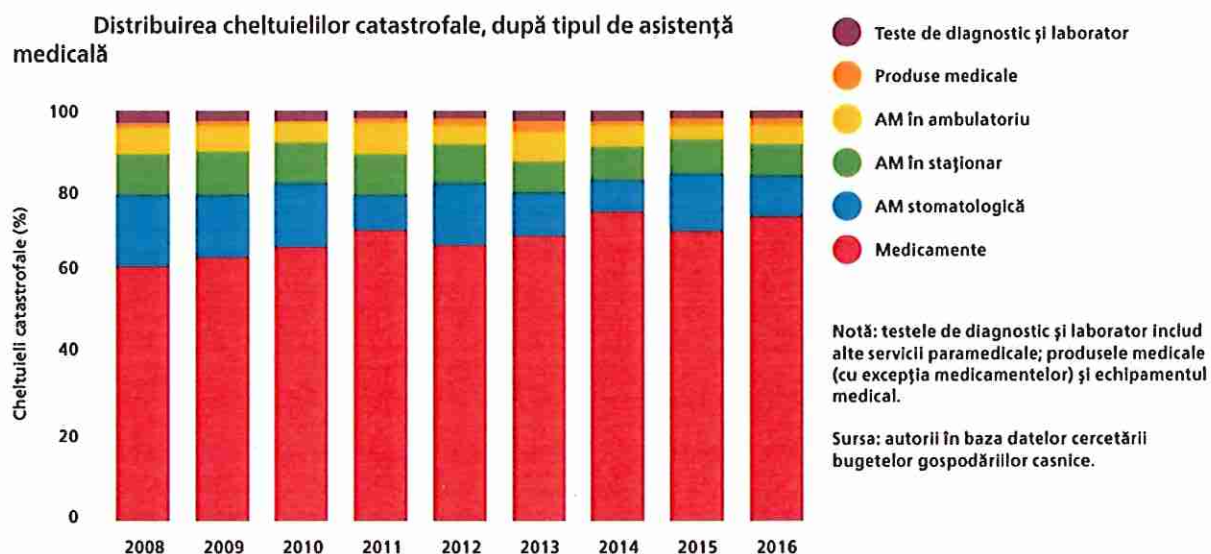
⁵ <http://www.amdm.gov.md/sites/default/files/OTC/OTC%2021.10.2019.xlsx>

⁶ Conform definiției OMS - plățile de buzunar ce depășesc pragul capacității de plată a unei gospodării casnice sunt considerate *catastrofale*.

⁷ Garam I, Zadnipro M, Doronin V, Matei A, Mosca I. Își pot permite persoanele să achite serviciile de sănătate? Noi dovezi privind gradul de protecție financiară în domeniul sănătății din Republica Moldova. Copenhaga: Biroul Regional OMS pentru Europa; 2020. (<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/337542/WHO-EURO-2020-1597-41348-56298-ron.pdf>)

de sănătate în Republica Moldova, cota lor s-a mărit substanțial în timp de la 62% în 2008 până la 74% în 2016 (Fig. 1).

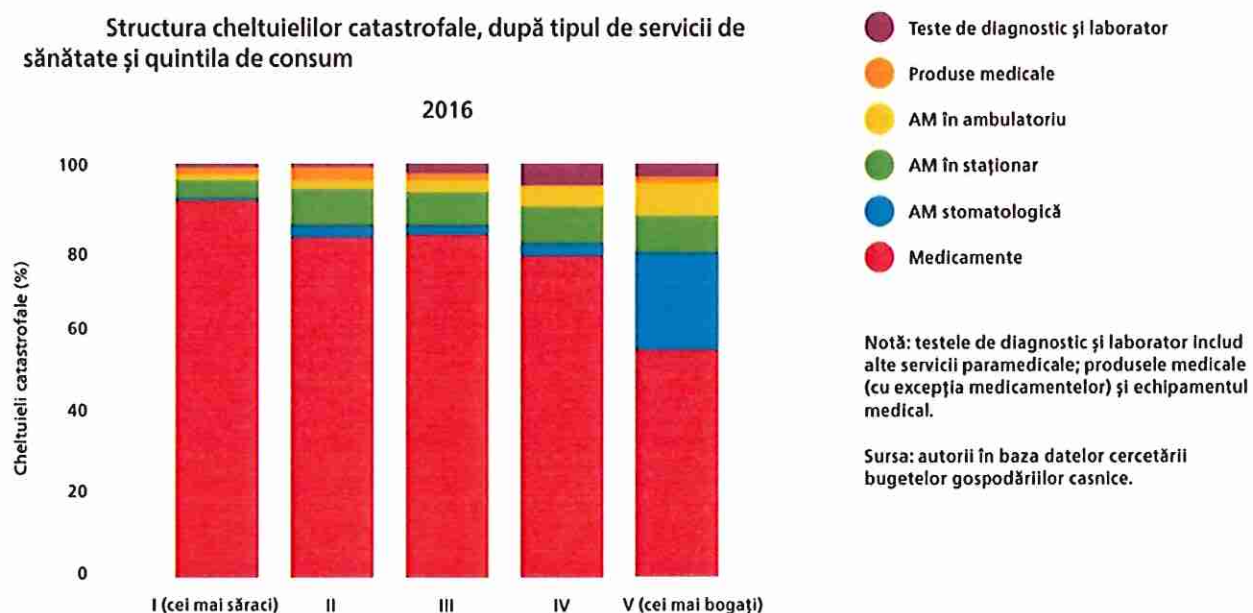
Figura 1.

Cel mai mult vor fi afectate păturile cele mai sărace ale populației.

Medicamentele pentru tratamentul ambulatoriu în general reprezintă cea mai mare cotă a plăților de buzunar în toate quintilele de populație, însă cota lor este mult mai înaltă pentru quintilele mai sărace (Fig. 2). În 2016 acestea reprezentau peste 90% în cele mai sărace quintile în comparație cu 56% în quintilele cele mai bogate.

Figura 2.

În concluzie, creșterea rapidă și necontrolată a prețurilor pentru medicamente va lovi în toți cetățenii Republicii Moldova, în special a celor mai vulnerabili, ceea ce este inadmisibil pentru stabilitatea sistemului de sănătate, mai ales în situația pandemică actuală. Întrarea în vigoare de la 1 ianuarie 2021 a Legii nr. 240/2020, în speță a Art. I pct. 3 din această lege, prezintă un **risc iminent pentru securitatea farmaceutică, parte componentă a securității statului, prin limitarea accesului cetățenilor la servicii de sănătate și afectarea implicită a stării de sănătate a acestora.**

Nesuspendarea acțiunii Legii nr. 240/2020, în speță a Art. I pct. 3, este de natură să provoace prejudicii și consecințe negative iminente (de la 01.01.2021) și ireparabile pentru sănătatea oamenilor, afectând dreptul lor constituțional la sănătate.

IV. Cerințele sesizării suplimentare

Suspendarea acțiunii prevederilor art. I pct. 3, din Legea nr. 240 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 360-371, art. 309), care urmează să intre în vigoare începând cu 01.01.2020, până la soluționarea în fond a cauzei.

Deputați în Parlamentul

P. Filip
M. Bobuc